

3234

En wacker wisa om Herr Peder.

Herr Peder han gångar uppå kammaregolf
 Han kammar och krusar upp sitt hår,
 Sen gångar han sig in till fostermodern sin
 Och han frågade hwad död han skulle få.

Ja, inte skall du dö uppå sotesängen din
 Och ej heller blifwa slagen uti krig;
 Men akta dig wäl för böljorna de blå
 Att de inte förkorta ditt lif.

Ja, du skall bygga ett skepp utaf lättaste kork
 Och master utaf hwakfiskaben
 Och wimplarna skall wara utaf rödaste guld
 och flaggorna de likaså.

Men när de hade seglat en 400 mil,
 Se då började skeppet till att stå,
 Sen bad han till ~~Skrew endast på denna sida!~~ Gud och sin far i himmelrik

Alpph. Holte
 Person
 Kon

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Om hjälp om de detta kunde få.

Kaptenen han war en wäl förståndiger man,

Han talade förståndiga ord!

Ja låtom oss kasta En guldtärning om bord,

På wi se hwem den största synd har gjort.

Den första guldtärning på sorgbordet rann

Emellan de skepparemän,

Så lotten föll på Peder, den föll

För första gång wår älskelige konungason.

Den andra guldtärningen på sorgbordet rann

Emellan de skepparemän.

Ja, lotten föll på Peder' den föll

För andra gången Wår älskelige konungason,

Den tredje guldtärningen på sorgbordet rann

Emellan de skepparemän,

Skriv endast på denna sida!

Ja, lotten föll på Peder den föll

För tredje gång vår älskelige konungason.

Ja efter det är jag som den största synd har gjort,

Se då bekänner jag mitt brott inför er,

Tre kyrkor har jag rövat, tre kloster har jag brändt,

Twå flickor har jag narrat och skändt.

Om någon utaf eder skulle komma i land

Och min fostermoder frågar efter mig,

Säg henne att jag tjenar i främmande land

Och har det både trefligt och godt.

Om någon utaf eder skulle komma i land,

Och min fosterfader frågar efter mig.

Säg honom att jag swäfwär uti ewighets qwal

Bed honom att han bättrar då sig.

Om någon utaf eder skulle komma i land

Skriv endast på denna sida!

Och min ~~svästmö~~ fästmö hon frågar efter mig.

Säg henne att jag hwilar under böljorna de blå.

Säg henne att hon gifta sig får.

Sen togo de herr Peder i hans fagergula hår

Och hywade honom uti sjön.

När herr Peder börja sjunka börja skeppet på att gå

Och swaja ut på böljorna de blå.

Denna visa hade Karna Boström kunnat i sin ungdom men mindes den icke riktigt nu. En del av versarna överensstämmer emellertid med denna visa som jag i sin gamla formulering lyckats finna i några gamla visor i skillingtryck som funnits i mitt hem.

I samma samling finnes även Pigan som trampade på brödet i gammal formulering, varför jag även medtager den.

Visona äro tryckta i Malmö, C, N, Andersson & C:s boktr., 1893.

För att visa att det är samma visa, som Karna kunnat i sin ungdom, medsänder jag uppteckningen efter henne för att det skall bli tillfälle till jämförelse.

Skriv endast på denna sida!

Herr Peder.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Denna visa hade Karna kunnat i sin ungdom, men hon mindes den inte riktigt nu, varför uppteckningen blir något bristfällig. Jag vill dock återgiva så mycket som hon kom ihåg.

Herr Peder han gångade till fostermodern sin
och frågade, vad död han skulle få.

Inte skall du dö uppå sotesängen din,
men akta dig för böljorna de blå.

Tre kyrkor har jag rövat,
tre kloster har jag brännt
och tre flickor har jag narrat och skämt.
Ett skepp det skall du bygga utav lättaste kork,
Masterna skall vara utav valfiskaben,
och dess vimplar utav renaste guld.

Herr Peder han seglade på böljorna de blå,
men när de hade seglat fyrahundra mil
så blev det svåra storm och skeppet började att stå

Skriv endast på denna sida!

*Herr Peder
ent. Karna*

5

En mycket rörande wisa

om

Pigan som trampade på brödet.

Med sorgsen ton jag sjunga will om ett förfärligt under;
 Du som det hör märk noga till, och minns det alla stunder;
 J Sibau by wid Penne strand, I Pommern det Tyska land,
 Skall saken wara händer.

En fattig bonde bodde der, och barn han hade många,
 Som gjorde honom stort besvär, Om bröd han nödgas gånga;
 men äldsta dottern ~~afsked~~ sin far, Samt mor och syskon afsked tar,
 Och ger sig bort att tjena.

Densamma kände icke sig, Sen hon sig sjelf fick råda,
 Men rusad' oförsigtelig J kropps- och själawåda;
 Ty all sin lön hon kunde få, Till prakt och ståt den skulle gå
 Och till högfärdig lefnad.

Husbonden sade: piga kär! låt sådant högmod falla;

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

*Pigan som
 trampade på
 brödet*

6

Betänk af hwad föe folk du är, Hwad kan man dig wäl kalla?
Blir något öfrigt af din lön, Så gif din far det är min bön,
han tigger ju sin föda

Hon swarte: jag är ung och skön, Men granna kläder felar;
Hwad will förslå min lilla lön, om jag med far min delar?
Som andra skall jag klädder gå, Ej något tar jag honom från,
Men sjelf jag det förtjenar.

En tid därefter hände sig, att gamle fadern dödde,
Då modern, som sig ömkelig, På käpp och krycka stödde,
Bad dottern, som war tämligt rik, Till grafwen hjälpa faderns lik
Som barnslig dygd befäller.

Hon hade då på fjorton år sig mycket godt förwärwat,
Om hon med högmodssynden swär, Guds gåfwor ej förderfwat.
Hon sade: Det mig går ej ann, Begrafwen hur I will och kan;
Men jag mitt mynt ej skingrar.

Jag bör på nästa marknadsdag Mig nya kläder köpa,

Ej gagnar det mig då att jag Bertill om lån skall löpa.

Hur jag går klädder hwar man ser; Stor sak hwad graf man gubben ger

Ej någon derom gm sköter.

Då hennes fru slik hårdhet såg, hon mera ädelt tänkte,

Barmhertighet uti sin håg, Hon mat och pengar skänkte,

Hwaraff den arma qwinnan då, Hugswalad mände genast gå.

Sin döda att begrafwa,

Till fadder pigan buden blef, och därför wäl sig prydde;

Gaf Gud och dygden skiljobref Och högmotsanden lydde.

Dess fru gaf henne twenne bröd, Att ge sin mor som led stor nöd,

Och sådan hjälp behöfde.

När hon ett stycke hade gått Och hamsen brödet burit,

Sin frus barmhertighet försmått, På modern häftigt swurit,

Kom hon der vägen oren war:

Märk hwad för medel då hon tar, att röda skorna spara.

Här fanns ej sten, här fanns ej spång Hwarpå hon kunde klifwa,
 Gå kring blef vägen alltför lång; Ej smutsig willk hon blifwa,
 Ty lägger hon de bröden så, Att hon på dem kund'torrskodd gå;
 Men hämden resan stäckte.

Dess fötter fastna genast qwar, När hon på bröden träder,
 På benen hon förgäfwes drar, Hon bannar swär och hädar;
 Ty som en stor och jordfast sten Orörlig är, så hennes ben
 I marken sig och fäste.

När hon sig såled's straffad ser Begynner hon att gråta,
 Af jord och himmel hjälp hon ber, Med bleka kinder Kwåta,
 Allt folk till kyrkan skulle gå, då sällsam syn de undran på
 Och för hwarann förkunna.

Wid slutad Gudstjenst folket går att detta under skåda;
 man ser hwar synderskan hon står Och kan sig intet råda;
 om hjälp hon tigger hwarje man, De bjuda till men ingen kan
 Dess fot från marken röra.

De fromma rådde henne till, Att allwar bättring göra
Bekänna synden, ty då will Gud arma, syndar'n höra
Hon roppte då: Jag usla barn har sjelf mig snärjt i syndens garn;
Förtjensten jag nu lönas.

Guds ord jag aldrig älskat har, Hwad prästen sagt föraktat,
Bedröfwat både mor och far, Werldslustan eftertraktat.
Guds gåfwors missbruk war min lust, Nu mättas jag af qwal och pust,
och sådant allt med rätta.

I menniskor! som på mig se, Låt detta eder lära
Att man bör Gudi dyrkan ge; Föräldrar skall man ära,
Fly högmod, som en rot till allt, Som göres mot hwad Gud befallt:
Blif af min ofärd wisa.

Knapt kunde hon de sista ord med bruten röst framföra,
Förrän den eljest fasta jord Begynte sig att röra.
Hon knäppte sina händer hop Och sjönk så neder i en grop
Som henne stax betäckte.

O, menniskor! betänken er, högfärden låten fara

Och girigheten, som man ser, Är ock en farlig snara.

Låt pigens ofärd wara er, Från synd och stolthet mer och mer

Till dygd och gudlig lefnad.

Malmö, C.A. Andersson & C:s boktr., 1893.

En sånda här förleden kom ja te Äsle sta,

För sjung hopp hopp hopp för sjung hej hej hej hej hej.

En sölfwerplaut i lomman de töckte ja va bra,

för sjung hopp för sjung hopp för sjung hej hej hej ~~hej~~ hej.

Å best ja sto å bliå så peb de te besatt, för sjung hopp.....

Å ente kan ja sia, hur sen ble me mej fatt, för sjung hopp

Ja nästan tabte mången for wa ja sin fick se. För sjung hopp...

En husara kom löbane förbi me strajs brewe. För sjung hopp....

Å köged sad på enne, de råg å en skorstajn. För sjung hopp.....

I stället får en köksa sto sto där en swärtor ajn. För sjung hopp

Å Herrskabsfolk de wa de, de känne ja fårstå, För sjung hopp....

Som bodde uti tockna hus som säla känne gå. För sjung hopp.....

Å alla deras drängar wa klädda i libri. För sjung hopp.....

Å kaxia de wa di så de wa skam å si. För sjung hopp.....

Å ajn han had om huan ett höjrödt häsebånn. För sjung hopp.....

Men han liksom de andra wa putsader å grann. För sjung hopp.....

Men de ble etter wårre, ~~fårwaxja~~ hur ska ja de förstå? För sjung.

I stället för en husra, så ^{dit} wa nu blajd två. Sjung för hopp.....

Ja börja å fondera hurdant att de gick te. Sjung för hopp.....

Då peb de te som sattan, å strajs så wa der tre. Sjung för hopp..

Ja trodde att hin håle wa kommen ut å gå. För sjung hopp.....

För bäst ja sto å bliade så kom där ajn ändå. För sjung hopp.....

Nu wa der blajna gador å folk gick åpp å najr. För sjung hopp....

Studenter å komsarjor å kongli militär. För sjung hopp.....

Di måste hade knyde å somna hade två. ~~Sjung~~ För sjung hopp.....

Å många hade knyde, så gruwelia små. För sjung hopp.....

Ja hörde mä att drenjana di wa wesst nåed majr.För sjung hopp...

Kontörer å skingjörer di mäste skälldes för.För sjung hopp.....

Å Tyscha å Fransoser de snacka mä hinnan.För sjung hopp.....

Men spotta mej i synen om ja försto ett grann.För sjung hopp....

Nu börja de å ringa te mad kan ja wäl tro.För sjung hopp.....

För grydan kokte öfwer så de stänkte där ja sto.För sjung hopp..

Ja kände på min lämna där selworplåten lå.För sjung hopp.....

Å undra war ja billiast en smörmad känne få.För sjung hopp.....

Der lå ~~sjt~~ hus ~~wa~~ när wajen,ja genast styrde did.För sjung hopp.

En smörmad feck ja åsse,men kåss sån liden bid.För sjung hopp...

Bagätte ett glas drecka,åll'wa de wa för nåd.För sjung hopp....

Ja frågte wa di skälle ha,di swarte mej en plåt.För sjung hopp..

Men Jesses ~~näxxjasssenken~~ kan ni tänka,når ja kom ud å se.För...

Då hade Hin tad alltihob, de hörde han wesst te. Sjung för hopp..

Ja benen to på rödjen å wände därifrå.

För sjung hopp hopp hopp för sjung hej hej hej hej hej

För de wa inte rolit, de känne ja förstå.

För sjung hopp för sjung hopp för sjung hej hej hej hej hej.

Denna visa skall vara diktad av en person från Ö.Karaby, Onsjö
Härad. Om jag icke missminner mig hette han Måns Nilsson och
var lantbrukareson därifrån.

Denna avskrift är hämtad ur ett skillingtryck tryckt i Malmö,
Hos C.A. Andersson & C:s boktr. 1899.

Har varit mycket populär.

Personen hette enligt upplysning av häradshövding L. Fr.

Hultgren i Reslöv, Jöns Månsson, det var hans fader som

hette Måns Nilsson.